

The Effects of Project-Based Learning Experience on Self-Discipline of Early Childhood Students in Mae Loei Network Schools under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2

Suntharee Dunma¹ and Ubon Phonjan^{1*}

¹Northern College, Faculty of Education, Thailand

*Corresponding author. E-mail: Ubon.phonjan@northern.ac.th

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the self-discipline of preschool children who participated in project-based experiences. The sample used in this study consisted of kindergarten year 1 students from Ban Klong Sai School, Mae Wong District, Nakhon Sawan Province, under the jurisdiction of the Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office, District 2, during the second semester of the 2025 academic year. The sample included 30 students selected through cluster random sampling. The instruments used in the experiment included a project-based experience plan that was validated by five experts and a self-discipline assessment test for preschool children, which is a multiple-choice test with limited response options and includes pictures depicting scenarios for 15 questions. The difficulty level ranged from 0.36 to 0.80, with a discrimination index of 0.36 to 0.50 and a reliability coefficient of 0.91. The researcher conducted the experiment with a single experimental group, testing before and after the learning (One-Group Pretest-Posttest Design), and then collected and analyzed the data using basic statistics, including mean and standard deviation. The research findings revealed that preschool children who participated in project-based experiences exhibited a very high level of self-discipline, with a mean percentage of 65.67 before the project-based experiences and a mean percentage of 88.87 after the project-based experiences. It is evident that the average score after the project-based experiences was significantly higher than before the experiences at the .05 level ($t=13.58$, $p=.000$).

Keywords: Project Approach Experience Management, Self-Discipline, Early Childhood Children

ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายแม่แลย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

สุนทรี ดุลมา^{1*} และ อุบล ผลจันทร์^{1*}

¹วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น คณะศึกษาศาสตร์ ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: Ubon.phonjan@northern.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านคลองไทร อำเภอม่วงก่ง จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 กลุ่มตัวอย่างรวม 30 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และแบบทดสอบวัดการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย เป็นแบบทดสอบปรนัยจำกัดขอบเขตคำตอบ มีรูปภาพแสดงสถานการณ์ประกอบคำถาม จำนวน 15 ข้อ ค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.36–0.80 ค่าอำนาจจำแนก 0.36–0.50 ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังเรียน (One-Group Pretest-Posttest Design) แล้วจึงรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดประสบการณ์แบบโครงการมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับดีมาก โดยก่อนการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 65.67 และหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการมี ร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 88.87 จะเห็นได้ว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=13.58$, $p=.000$)

คำสำคัญ: ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการ, การมีวินัยในตนเอง, เด็กปฐมวัย

© 2026 BRJ: Bodhisastra Review Journal

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทำให้เราความเป็นอยู่ที่ดีสะดวกสบายขึ้น อย่างไรก็ตาม จากการที่สังคมมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ความเจริญทางด้านวัตถุ และความเจริญทางด้านจิตใจไม่สมดุลกัน จึงก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม การพัฒนาคุณภาพของคนหรือประชากรของประเทศนับว่าสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกฝังความมีวินัยในตนเองตั้งแต่วัยเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นช่วงที่เซลล์สมองเจริญสูงสุด สมองของเด็กวัย 3 ปีเจริญเติบโตถึงร้อยละ 80 ของสมองผู้ใหญ่ (UNESCO, 2018) ทำให้เป็นช่วงเวลาสำคัญที่สุดในการพัฒนานิสัยและพฤติกรรม การปลูกฝังความมีวินัยในตนเองให้กับเด็กปฐมวัยนั้นเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของพ่อแม่ผู้ปกครองตลอดจนบุคลากรในสถานศึกษา ความมีวินัยในตนเองมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและสังคมในเป็นอย่างมาก ประเทศใดที่ประชาชนมีวินัยในตนเองสูง ประเทศนั้นย่อมมีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน (มาลินี ป้อมเขตร และบัณฑิตา อินสมบัติ, 2559)

จากการสำรวจพฤติกรรมเด็กปฐมวัยในโรงเรียนบ้านคลองไทร พบว่า เด็กมีปัญหาด้านการควบคุมตนเอง การรับผิดชอบ และการตรงต่อเวลาอยู่ในระดับที่ต้องพัฒนา ครูผู้สอนจำเป็นต้องหาวิธีการจัดประสบการณ์

ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเหล่านี้ให้ดีขึ้น การมีวินัยในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุปนิสัยของเด็ก ทั้งนี้เพราะเด็กได้เรียนรู้ว่าตนเองไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยปราศจากการติดต่อกับผู้อื่น และความมีวินัยในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก ทำให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของสังคม (สืปศักดิ์ น้อยดัด, 2555)

การจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project Approach) เป็นรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกเรียนหัวข้อเรื่องที่ตนเองสนใจ โดยมีกระบวนการ 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเริ่มต้นโครงการ ระยะพัฒนาโครงการ และระยะสรุปผลโครงการ ซึ่งในแต่ละระยะเด็กต้องลงมือปฏิบัติ วางแผน ทำงานร่วมกัน รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย และทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด กระบวนการเหล่านี้ล้วนเป็นการฝึกวินัยในตนเองทั้งสิ้น (นภเนตร ธรรมบวร, 2546) แม้จะมีงานวิจัยที่ใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการกับเด็กปฐมวัยในหลายด้าน เช่น ด้านทักษะทางสังคม (ภัสสร ศรีพวาทกุล และปัทมาวดี เล่ห์มงคล, 2567) ด้านพฤติกรรมทางสังคม (สุดาพร วิชิตชยชาคร, 2551) แต่ยังไม่พบการศึกษาที่ใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการกับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กบริบทชนบทห่างไกล เพื่อพัฒनावินัยในตนเองทั้ง 3 ด้านพร้อมกัน คือ การควบคุมตนเอง การรับผิดชอบ และการตรงต่อเวลา การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำการจัดประสบการณ์แบบโครงการมาใช้กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านคลองไทร เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีวินัยในตนเอง ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ครูปฐมวัยและผู้บริหารสถานศึกษาในการนำแนวทางการจัดประสบการณ์แบบโครงการไปปรับใช้เพื่อส่งเสริมวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในบริบทที่คล้ายคลึงกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2539) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ เด็กระดับปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายแม่เลย์ จำนวน 10 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในปีการศึกษา 2568

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กระดับปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 30 คน จากโรงเรียนบ้านคลองไทร ตำบลแม่เลย์ อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ในปีการศึกษา 2568 ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ดำเนินการสุ่มโรงเรียน 1 แห่งจากกลุ่มเครือข่าย 10 โรงเรียน แล้วนำนักเรียนทุกคนในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ของโรงเรียนที่ได้รับการสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ชุด ดังนี้

2.1 แผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการ จำนวน 2 แผน ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) [ระบุค่า IOC เช่น 0.80-1.00] ค่าเฉลี่ยของแผนการจัดประสบการณ์เท่ากับ 4.18 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.24

2.2 แบบวัดการมีวินัยในตนเอง เป็นแบบปรนัยจำกัดขอบเขตคำตอบ มีรูปภาพแสดงสถานการณ์ประกอบคำถาม ประกอบด้วย 3 ฉบับ รวม 15 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน ได้แก่ ฉบับที่ 1 ด้านการควบคุมตนเอง 5 ข้อ ฉบับที่ 2 ด้านการรับผิดชอบ 5 ข้อ ฉบับที่ 3 ด้านการตรงต่อเวลา 5 ข้อ ผ่านการตรวจสอบค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จบการศึกษาดุษฎีบัณฑิต ด้านการศึกษาปฐมวัย

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จบการศึกษาดุษฎีบัณฑิต ด้านสาขาวิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ จบการศึกษาดุษฎีบัณฑิต ด้านบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4 ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จบการศึกษามหาบัณฑิต ด้านการศึกษาปฐมวัย ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5 ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จบการศึกษามหาบัณฑิต ด้านการศึกษาปฐมวัย ได้ค่า IOC [ระบุค่า IOC เช่น 0.80-1.00] ค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.36-0.80 ค่าอำนาจจำแนก 0.36-0.50 ค่าความเที่ยง (Cronbach's Alpha) เท่ากับ 0.91

ช่วงคะแนน	ระดับการมีวินัยในตนเอง
2.51 – 3.00	ดีมาก
2.01 – 2.50	ดี
1.51 – 2.00	พอใช้
1.00 – 1.50	ต้องปรับปรุง

3. สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีคะแนนเฉลี่ยการมีวินัยในตนเองด้านการควบคุมตนเอง ด้านการรับผิดชอบ และด้านการตรงต่อเวลา สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย One-Group Pretest-Posttest Design ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ทดลอง	T1	X	T2

เมื่อ T1 แทนการทดสอบวัดการมีวินัยในตนเองก่อนการทดลอง X แทนการดำเนินการจัดประสบการณ์แบบโครงการ T2 แทนการทดสอบวัดการมีวินัยในตนเองหลังการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กในสัปดาห์แรก

2. ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดการมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง แล้วตรวจแบบทดสอบเป็นคะแนนก่อนเรียน

3. ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โดยใช้เวลาดทดลองทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 30 นาที

4. แจกข้อมูลข่าวสารการจัดประสบการณ์แบบโครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงกระบวนการดำเนินการกิจกรรม

5. ดำเนินการจัดประสบการณ์แบบโครงการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ ระยะที่ 2 พัฒนาโครงการ ระยะที่ 3 สรุปผลโครงการ

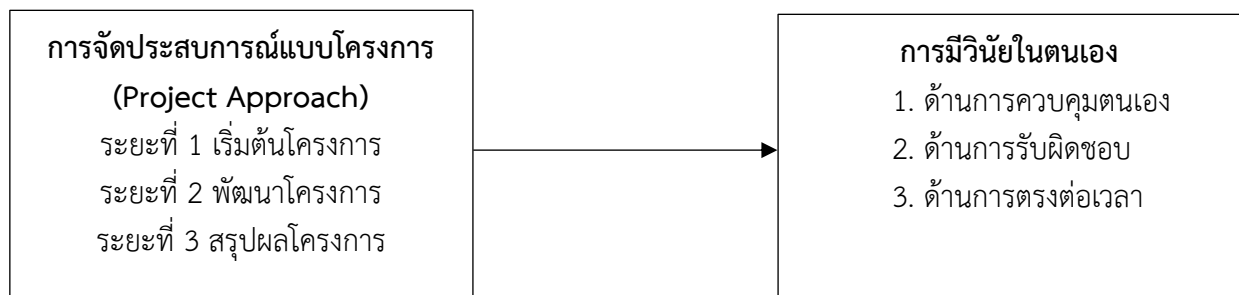
6. ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม แล้วตรวจแบบทดสอบเป็นคะแนนหลังเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ระดับการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 เปรียบเทียบการมีวินัยในตนเองก่อนและหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการโดยใช้สถิติ Paired Samples t-test

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษา พบว่า

1. ระดับการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการ

การมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 ก่อนการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.85 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 ร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 65.67 และหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.33 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.61 ร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 88.87 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์แบบโครงการ พร้อมผลการทดสอบสมมติฐาน

การมีวินัยในตนเอง	ก่อนทดลอง		เฉลี่ย ร้อยละ	หลังทดลอง		เฉลี่ย ร้อยละ	t	p	ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.				
1. ด้านการควบคุมตนเอง	9.80	0.85	65.33	13.30	0.62	88.67	12.45	.000*	ดีมาก
2. ด้านการรับผิดชอบ	10.05	0.88	67.00	13.56	0.58	90.40	13.02	.000*	ดีมาก
3. ด้านการตรงต่อเวลา	9.70	0.90	64.67	13.13	0.64	87.53	11.76	.000*	ดีมาก
รวมเฉลี่ย	9.85	0.78	65.67	13.33	0.61	88.87	13.58	.000*	ดีมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนการจัดประสบการณ์กับหลังการจัดประสบการณ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=13.58$; $p=.000$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีวินัยในตนเองหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 2.66$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ร่วมกันกำหนดหัวข้อโครงการ และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ กระบวนการนี้ฝึกให้เด็กรู้จักควบคุมตนเอง รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และมาทำงานตามเวลาที่นัดหมาย ในระยะที่ 2 พัฒนาโครงการ เด็กได้ตั้งสมมติฐาน สืบค้นข้อมูล และทดสอบสมมติฐาน ซึ่งต้องอาศัยความอดทน ความรับผิดชอบ และการจัดการเวลาตลอดกระบวนการ ในระยะที่ 3 สิ้นสุดโครงการ เด็กได้วางแผนและนำเสนอผลงาน ฝึกความรับผิดชอบต่อผู้ฟัง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551) ที่กล่าวว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการเน้นให้เด็กเรียนรู้จากการกระทำและมีประสบการณ์จริง ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ สืบศักดิ์ น้อยดัด (2555) ที่พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีความมีวินัยในตนเองสูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้มีข้อจำกัดที่ควรพิจารณา ได้แก่ ประการแรก ไม่มีกลุ่มควบคุม ทำให้ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเกิดจากการจัดประสบการณ์แบบโครงการโดยตรง หรือเกิดจากปัจจัยอื่น เช่น พัฒนาการตามวัย ประการที่สอง ระยะเวลาทดลองเพียง 5 สัปดาห์อาจไม่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างยั่งยืน และประการที่สาม กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก 30 คน จำกัดความสามารถในการนำผลไปใช้ทั่วไป

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองจัดประสบการณ์แบบโครงการและทดสอบเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ แล้วสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีวินัยในตนเองด้านการควบคุมตนเอง ด้านการรับผิดชอบ ด้านการตรงต่อเวลาอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 และมีคะแนนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการสามารถพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีนัยสำคัญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จึงควรส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดทดลองนำการจัดประสบการณ์แบบโครงการไปใช้ในบริบทของตน

1.2 ศึกษาธิการจังหวัดและหน่วยงานที่กำกับดูแลการศึกษาปฐมวัยควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูปฐมวัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ โดยเน้นการบูรณาการการพัฒนาวินัยในตนเองในแต่ละระยะ

1.3 ควรมีคณะทำงานติดตามประเมินผลโดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยและครูผู้ปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อปรับปรุงแนวปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาซ้ำในกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ขึ้น และควรมีกกลุ่มควบคุมเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในผลการวิจัย

2.2 ควรขยายระยะเวลาทดลองให้นานกว่า 5 สัปดาห์ เพื่อตรวจสอบความยั่งยืนของพฤติกรรมวินัยในตนเองที่เกิดขึ้น

2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อตรวจสอบว่าการจัดประสบการณ์แบบโครงการสามารถพัฒนาวินัยในตนเองในด้านอื่น ๆ ได้หรือไม่ เช่น การเคารพสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน หรือการประหยัดและอดออม

2.4 ควรศึกษาในบริบทที่หลากหลาย เช่น โรงเรียนในเมือง เพื่อเปรียบเทียบกับบริบทชนบทในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บุ๊คส์.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2546). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัสสร ศรีพวงทกุล และปัทมาวดี เล่ห์มงคล. (2567). ผลการจัดกิจกรรมแบบโครงการที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 11(3), 364-375.
- มาลินี ป้อมเขตร และบัณฑิตา อินสมบัติ. (2559). ผลการจัดประสบการณ์ที่เสริมสร้างจิตพิสัยโดยใช้การเล่านิทานประกอบหนังสือภาพที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ, 6(11), 125-138.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สืบศักดิ์ น้อยดัด. (2555). การศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

สุดาพร วิจิตขยชาคร. (2551). ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อการพัฒนาการของพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัยและเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียนร่วม. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

UNESCO. (2018). Study group meeting on new form of preschool education. Paris: UNESCO.